

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului	Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție
Data:	14.08.2017
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Veaceslav Țurcanu, consultant superior, Secția energie electrică și regenerabilă, Departamentul Reglementări Tel: 022 852 934 ; vturcanu@anre.md
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	1
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	5

Argumentarea/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

- a) 2 - nivel de interes public mediu, corespunzător unor grupuri sociale restrânse, care nu reprezintă majoritatea societății sau o parte importantă a unui sector economic. Prezentul Regulament se extinde asupra activității operatorilor sistemului de distribuție a energiei electrice (în continuare OSD), autorităților administrației publice locale (AAPL), asociațiilor și investitorilor precum și consumatorilor finali de energie electrică potențiali și existenți.
- b) 1 - intervenția nu este nouă, în mare parte deja existentă în cadrul normativ (Hotărîrea ANRE nr. 439 din 23.11.2011), necesitatea intervenției a fost stabilită expres în noua Lege cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016.
- c) 2 - ar putea fi afectată neesențial o parte mai mare a societății sau a unui sector economic, (operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice, autorităților administrației publice locale asociații și investitori, precum și consumatorilor finali de energie electrică potențiali și existenți).

2. Definirea problemei

Prin Legea cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016, elaborată pentru transpunerea în legislația națională a principiilor *acquis*-ului comunitar reglementând sectoarele energeticii, și în special a Directivei nr. 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei nr. 2003/54/CE, se impune elaborarea unui nou Regulament privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție.

Totodată, potrivit art.96 alin.(21) din legea cu privire la energia electrică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția), în termen de 24 de luni de la intrarea în vigoare a Legii, urmează să aducă actele sale normative de reglementare în concordanță cu prezenta lege în vigoare, de asemenea să elaboreze, să publice și să pună în aplicare actele normative de reglementare noi prevăzute de lege.

Ținând cont de rolul OSD în dezvoltarea rețelei electrice de distribuție precum și pentru asigurarea fiabilității și continuității în aprovizionarea consumatorilor cu energie electrică, Legea nr. 107 din 27.mai 2016 cu privire la energia electrică introduce obligația operatorului de sistem să realizeze planificarea pe termen lung a necesarului de investiții în rețelele electrice de distribuție. OSD este obligat să elaboreze și să execute un plan de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție pentru 3 ani și să-l prezinte Agenției pentru aprobare.

Agencia planifică să elaboreze și să aprobe Regulamentul cu privire la dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție care va soluționa următoarele probleme:

- crearea unui cadru de reglementare conform cerințelor Directivei 72/2009 EC transpuse în Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.mai 2016 în partea ce ține de dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, prezentarea de către OSD a planurilor de dezvoltare pentru 3 ani;
- procedura și modul de examinare și aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție va fi descrisă clar și exhaustiv;
- responsabilitățile părților implicate în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;
- accelerarea procesului de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție în termeni mai restrânși datorită posibilității investitorilor de a finanța proiecte de dezvoltare a rețelelor electrice și ulterior a cere rambursarea cheltuielilor.
- informarea utilizatorilor despre perspectiva dezvoltării rețelei electrice de distribuție, având în vedere obiectivele strategiei energetice naționale și legislația în vigoare

Conceptul „dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție” a fost introdus odată cu adoptarea noii Legi cu privire la energia electrică și a are o accepțiune mai largă decât „extinderea rețelelor electrice de distribuție” termen utilizat în Legea nr. 124/2009 și Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție. Dezvoltarea rețelelor cuprinde atât construcția de rețele și capacităților noi de distribuție (extinderea rețelelor) dar și majorarea capacității rețelelor electrice de distribuție existente și include procesul de elaborare și aprobare a programelor de dezvoltare de către OSD.

Prevederile Regulamentului vor fi aplicate de către operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice care sunt responsabili potrivit Legii, de dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție precum și de autoritățile administrației publice locale care sunt interesate în dezvoltarea infrastructurii rețelelor electrice în localitățile sale precum și de conectarea a instalațiilor de utilizare ale cât mai mulți consumatori la rețeaua electrică.

De menționat că și asociațiile și investitorii vor putea aplica Regulamentul care prevede dreptul de a se adresa la OSD cu solicitarea de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție în termen mai restrâns decât cel stabilit de către OSD în Planul de dezvoltare aprobat de Agenție, și să finanțeze dezvoltarea preconizată a rețelei electrice de distribuție, iar ulterior să-și ramburseze de la OSD resursele financiare alocate.

Planul de dezvoltare trebuie să fie consultat public cu toate părțile interesate. La examinarea planului de dezvoltare, Agenția, în caz de necesitate, solicită operatorului sistemului de distribuție să consulte autoritățile publice, operatorul sistemului de transport, alți OSD din vecinătate, precum și unii utilizatori de sistem, existenți sau potențiali, în legătură cu planul de dezvoltare și să prezinte Agenției informații cu privire la rezultatele consultărilor.

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

- necesitatea ajustării cadrului normativ secundar la Legea cu privire la energia electrică care este conformă normelor europene. Dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în prezent se realizează de către OSD în baza Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor de electrice de distribuție aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011;
- Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică introduce obligația OSD să realizeze planificarea pe termen lung a necesarului de investiții în rețelele de distribuție. Astfel, OSD este obligat să elaboreze și să execute un plan de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție pentru 3 ani și să-l prezinte Agenției pentru aprobare. În acest context, în

Regulament vor fi introduse norme care stabilesc procedura și modul de aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;

- Lipsa criteriilor unice, transparente, previzibile de examinare a programelor de investiții.
- Necesitatea completării procedurii de dezvoltare (extindere) a rețelelor electrice de distribuție în legătură cu creșterea ofertei și cererii de energie electrică în conformitate cu planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului din localitate precum și planurile de investiții pentru rețelele adiacente;
- Crearea condițiilor pentru asigurarea fiabilității și continuității în aprovizionarea cu energie electrică a consumatorilor finali.

În cazul, în care nu se va face nici o intervenție adițională privind elaborarea și adoptarea Regulamentului:

- Nu vor fi respectate exigențele Legii nr. 107 cu privire la energia electrică și Directivei 72/2009 CE, care prevăd elaborarea și aprobarea de Agenție a Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție;
- Nu va fi stabilită procedura de planificare pe termen lung a necesarului de investiții de către OSD;
- Nu vor fi stabilite expres condițiile și procedura pentru dezvoltarea (extinderea) rețelei electrice de distribuție;
- Pot apărea dificultăți în procesul de elaborare a planurilor de dezvoltare. Astfel, OSD nu va cunoaște informațiile și datele necesare de a fi prezentate pentru argumentarea proiectelor de investiții care urmează a fi incluse în planul de dezvoltare.

3. Stabilirea obiectivelor

- ajustarea cadrului de reglementare secundar la actele legislative în vigoare;
- stabilirea unor criterii obiective privind conținutul, procedura de elaborare, de consultare publică, de evaluare și de aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;
- stabilirea unor criterii obiective privind conținutul, procedura de elaborare, de consultare publică, de evaluare și de aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;
- stabilirea procedurii de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție și evaluarea proiectelor de dezvoltare;
- asigurarea fiabilității și siguranței în alimentarea tuturor consumatorilor finali cu energie electrică la parametrii de calitate stabiliți;
- motivarea OSD în efectuarea de investiții eficiente pentru dezvoltarea și modernizarea rețelelor electrice de distribuție;
- stabilirea unor criterii obiective privind conținutul Raportului în realizarea planului de dezvoltare, îndeplinit de către OSD și prezentat Agenției;
- informarea utilizatorilor despre perspectiva dezvoltării rețelei electrice de distribuție, având în vedere obiectivele strategiei energetice naționale și legislația în vigoare.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

- a) **Opțiunea I** (opțiunea „a nu face nimic”) constă în a nu elabora și aproba Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție. Condițiile și procedura conform căreia, OSD realizează extinderea rețelelor electrice de distribuție este prevăzută de Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție (Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011), care nu corespunde exigențelor Legii cu privire la energia electrică nr.107 din 27mai 2016, deoarece nu

prevede modalitatea de planificare pe termen lung a necesarului de investiții și procedurilor de evaluare a programelor de dezvoltare pe 3 ani.

- b) **Opțiunea II** constă în elaborarea și aprobarea Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, fapt ce ar permite ajustarea cadrului de reglementare secundar la prevederile Legii cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016.

Întrucât, Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică prevede obligația de elaborare și aprobarea de către Agenție a Regulamentului menționat, se estimează că, drept urmare a aprobării Regulamentului cu privire la dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, vor fi soluționate problemele existente în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție de către OSD cât și vor fi stabilite norme noi care prevăd procedura de elaborare și aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție.

Părțile implicate în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție sunt operatorii sistemului de distribuție, autoritățile administrației publice locale, și consumatorilor finali (potențiali și existenți).

OSD este responsabil de dezvoltarea rețelei electrice de distribuție precum și de asigurarea fiabilității și continuității în aprovizionarea consumatorilor cu energie electrică,

Legea cu privire la energie electrică introduce obligația operatorului de sistem să realizeze planificarea pe o perioadă mai mare de un an a necesarului de investiții în rețelele de distribuție. OSD este obligat să elaboreze și să execute un plan de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție pentru 3 ani și să-l prezinte Agenției pentru aprobare.

În acest context, în Proiectul Regulamentului vor fi prevăzute termenele, condițiile și criteriile privind conținutul, procedura de elaborare, de consultare publică, de evaluare și de aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție.

La elaborare, OSD va ține cont de Strategia energetică a Republicii Moldova, de oferta și de cererea energiei electrice actuale și prognozate (ținând cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali), precum și de informația actualizată privind starea și gradul de uzură al rețelelor electrice de distribuție. OSD trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind distribuția energiei electrice, luând în considerare planurile de investiții pentru rețelele adiacente.

Planul de dezvoltare se structurează în capitole și conține următoarele informații fără a se limita la acestea.

I. Introducere.

- a. Scopul și obiectivele Planului de dezvoltare;
- b. Informații despre consultarea Planului de dezvoltare cu părțile interesate.

II. Infrastructura existentă de distribuție a energiei electrice.

- a. Descrierea stării actuale și a gradului de uzură a infrastructurii existente;
- b. Lista intervențiilor efectuate în ultimul an;
- c. Rezultatele obținute în urma studiilor efectuate (privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție și instalarea echipamentelor de măsurare);
- d. Evoluția consumului/cererii actuale de energie electrică.

III. Lista proiectelor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție pentru anii _ / _ și informații aferente acestora .

- a. Denumirea proiectului, descrierea proiectului de dezvoltare, amplasarea, unitatea de măsură;
- b. Cantitatea, valoarea proiectului de dezvoltare.
- c. Termenul de realizare;
- d. Obiectivele și efectele financiare planificate a fi obținute în urma realizării proiectului de dezvoltare, inclusiv:

- descrierea impactului proiectului de dezvoltare asupra fiabilității și continuității distribuției energiei electrice (micșorarea duratei întreruperilor, majorarea indicatorilor de calitate a energiei electrice, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, informații despre numărul de instalații de utilizare, de producere, care urmează să fie racordate la rețeaua electrică de distribuție);
 - calculul impactului proiectului de dezvoltare asupra tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.
- e. Efectul economic pentru proiectele de dezvoltare evaluate după criteriul de eficiență.
- f. Notă (sursa de finanțare, alte informații și explicații).

IV. Măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului.

V. Alte măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea funcționării rețelelor electrice de distribuție ale OSD.

Conform proiectului Regulamentului, proiectele de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție se divizează în 2 categorii.

Categoria I – Proiecte care prevăd majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente;

Categoria II - Proiecte care prevăd construcția unor rețele electrice de distribuție noi sau a unor porțiuni de rețea electrică de distribuție.

De asemenea, versiunea nouă a Regulamentului prevede evaluarea economică a proiectelor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție.

Proiectele de dezvoltare din Categoria I se evaluează în baza criteriilor stabilite în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor aprobat prin Hotărârea Agenției nr. 283 din 15.noiembrie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 9-18, art. 45).

Proiectele de dezvoltare din Categoria II se evaluează în baza criteriului eficienței economice, prin calcularea Venitul Actualizat Net (VAN).

Odată cu aprobarea și implementarea Regulamentului, se estimează că vor fi soluționate problemele existente în procesul de elaborare a planurilor de dezvoltare și argumentare a obiectelor de investiții. Astfel, OSD vor cunoaște informațiile și datele necesare de a fi prezentate și care se includ în planul de dezvoltare precum și în raportul privind executarea planului de dezvoltare.

Criteriile de evaluare a programelor de dezvoltare vor fi clare și vor fi aplicate uniform, fiind exclusă aprecierea subiectivă, acest fapt va permite evitarea neînțelegerilor și eventualele litigii. Regulamentul va conține termenii de prezentare a planurilor și în ce condiții se examinează de Agenție solicitarea de modificare a acestora.

Cunoașterea apriori a criteriilor și regulilor în baza cărora vor fi examinate proiectele de investiții incluse în planurile de dezvoltare a rețelelor, va duce la reducerea timpului personalului titularului de licență pentru justificarea proiectelor de investiții și totodată va optimiza timpul personalului Agenției pentru examinarea planurilor de dezvoltare.

OSD va publica pe pagina sa electronică planul de dezvoltare aprobat, detaliat pe proiecte ce urmează a fi realizate de operator, astfel ca fiecare parte interesată să poată accesa informația (de exemplu despre: investițiile realizate, rețelele electrice de distribuție care se preconizează a fi construite sau reabilitate în următorii trei ani).

Regulamentul prevede dreptul asociațiilor și investitorilor de a se adresa la OSD cu solicitarea de dezvoltare a rețelele electrice de distribuție în termen mai restrâns decât cel stabilit de către OSD în Planul de dezvoltare aprobat de Agenție și să finanțeze dezvoltarea preconizată a rețelei electrice de distribuție și ulterior să-și ramburseze de la OSD resursele financiare alocate.

Cheltuielile de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție le suportă operatorul sistemului de distribuție. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, în cazul, în care s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și cu Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor.

Totodată noul Regulament prevede și cazul când AAPL sau investitorul solicită OSD dezvoltarea rețelei electrice de distribuție, în termen mai restrâns decât cel stabilit de către OSD în Planul de dezvoltare aprobat de Agenție. În așa situație, OSD este în drept să propună AAPL sau investitorului să finanțeze dezvoltarea preconizată a rețelei electrice de distribuție. În acest scop AAPL sau investitorul va încheia cu OSD un contract, în care stipulează în mod obligatoriu, suma resurselor financiare alocate, determinată în baza devizului de cheltuieli conform proiectului, termenele și condițiile de rambursare de către OSD a resurselor financiare alocate.

În cazul extinderii rețelelor electrice într-o localitate sau într-o anumită zonă, Regulamentul descrie detaliat mecanismul de depunere a solicitării și a pachetului de documente de însoțire a acesteia de către administrația publică locală în adresa operatorului sistemului de distribuție.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

I. A nu face nimic

În cazul, în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării unui nou Regulament, nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016, astfel nu va fi asigurată respectarea principiului eficienței maxime cu cheltuieli minime la prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, inclusiv prin întreprinderea de măsuri adecvate, de către operatorul sistemului de distribuție, pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție și a principiului continuității și a fiabilității furnizării energiei electrice. Documentul în vigoare, Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011 nu include noile prevederi ale Legii cu privire la energia electrică.

II. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție

Opțiunea va permite o inovație în stabilirea modului de elaborare, evaluare și aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție, luând în considerație și responsabilitatea părților implicate în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție.

ALTERNATIVA	POSIBILELE AVANTAJE	POSIBILELE DEZAVANTAJE
1. Alternativa de a nu face nimic	Nu au fost stabilite, deoarece Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011 nu corespunde cerințelor Legii cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016, care stipulează în mod expres obligațiile operatorului sistemului de distribuție privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție și funcțiile autorităților administrației publice locale, inclusiv cele de a autoriza construcția obiectelor sistemului electroenergetic și de a efectua proiectarea noilor rețele electrice de distribuție și a prezenta proiectele respective operatorului rețelei de distribuție.	Nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016, astfel nu va fi asigurată respectarea principiului eficienței maxime cu cheltuieli minime la prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, inclusiv prin întreprinderea de măsuri adecvate, de către operatorul sistemului de distribuție, pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție și a principiului continuității și a fiabilității furnizării energiei electrice.

<p>2.Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ajustarea cadrului de reglementare secundar la actele legislative în vigoare; - crearea de condiții necesare pentru ca rețelele electrice de distribuție să fie dezvoltate de operatorii sistemului de distribuție, conform planului de dezvoltare a acestora și în condiții de eficiență economică; - crearea de condiții necesare pentru ca rețelele electrice de distribuție să fie dezvoltate în condiții optime și pentru asigurarea cu energie electrică a potențialilor consumatori; - asigurarea respectării principiului eficienței maxime cu cheltuieli minime la prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, inclusiv prin întreprinderea de măsuri adecvate, de către operatorul sistemului de distribuție, pentru extinderea rețelelor electrice de distribuție și a principiului continuității și a fiabilității furnizării energiei electrice; - crearea de premise necesare pentru urgentare, în caz de necesitate, a extinderii rețelei electrice de distribuție, în afara planurilor anuale de investiții a rețelei electrice de distribuție; - asigurarea transparenței în relațiile dintre operatorii sistemului de distribuție și autoritățile administrației publice locale; - asigurarea protecției drepturilor și a intereselor potențialilor consumatori finali, reieșind din cerințele legilor, inclusiv prin informarea acestora în legătură cu măsurile ce trebuie de întreprins în cazul în care pentru racordarea instalațiilor de utilizare ale solicitanților este necesar de dezvoltat rețeaua electrică de distribuție. 	<p>Nu au fost identificate</p>
---	--	--------------------------------

Proiectul Regulamentului prevede, că operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în legătură cu creșterea cererii de energie electrică astfel, încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu energie electrică, cu respectarea prevederilor prezentei Legii cu privire la energia electrică. Totodată autoritățile administrației publice locale sunt responsabile de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor electrice de distribuție cu

destinație locală în baza avizelor de racordare eliberate de operatorii sistemului de distribuție și în conformitate cu planurile urbanistice și celor de amenajare a teritoriului.

Proiectul regulamentului stabilește etapele și procedurile de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție și a responsabilității părților implicate în procesul de dezvoltare a acestor rețele.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Costurile pentru realizarea măsurilor și a acțiunilor stabilite în planurile de dezvoltare vor fi suportate de operatorii sistemului de distribuție din surse proprii sau din împrumuturi și urmează să fie recuperate prin tarif, conform prevederilor metodologiilor tarifare, aprobate de ANRE.

Actualmente este dificil de determinat costurile necesare investițiilor în rețelele electrice de distribuție, deoarece la etapa elaborării AIR nu se cunosc date exacte cu privire la locul și termenii în care vor fi dezvoltate noi rețelele, sau modernizare, renovate rețelele existente, lungimea acestor rețele, capacitatea acestora, numărul de consumatori noi care vor solicita racordare la rețelele electrice de distribuție, creșterea consumului de energie electrică în legătură cu dezvoltarea rețelelor, etc.

Concomitent, este necesar de menționat că aceste costuri sunt inevitabile și strict necesare pentru asigurarea accesului tuturor consumatorilor potențiali la rețelele electrice de distribuție și pentru siguranța în aprovizionarea tuturor consumatorilor finali existenți cu energie electrică.

Elaborarea, aprobarea și implementarea unui astfel de Regulament nu va afecta activitatea OSD întrucât aceștia vor avea posibilitatea să-și acopere prin tarif costurile lor justificate, strict necesare pentru desfășurarea activităților reglementate și de a obține o rată rezonabilă de rentabilitate. De asemenea, nici consumatorii de energie electrică nu vor suporta costuri suplimentare, dar invers, vor avea posibilitatea de a achita tarife reale, justificate și argumentate din punct de vedere economic, din care vor fi excluse cheltuielile nejustificate.

Costuri de conformare nu sunt identificate.

La fel și costuri de elaborare și aprobare a planurilor de dezvoltare, deoarece acestea țin de obligațiile operatorilor de sistem precum și a Agenției.

Beneficii:

Principalele beneficii majore ale intervenției statului sunt următoarele:

- ajustarea cadrului de reglementare secundar la actele legislative în vigoare;
- crearea de condiții necesare pentru ca rețelele electrice de distribuție să fie dezvoltate de operatorii sistemului de distribuție, conform planului de dezvoltare și în condiții de eficiență economică;
- crearea de condiții necesare pentru ca rețelele electrice de distribuție să fie dezvoltate în condiții optime și pentru asigurarea cu energie electrică a potențialilor consumatori;
- crearea de premise necesare pentru urgentare, în caz de necesitate, a dezvoltării rețelei electrice de distribuție, în afara planurilor anuale de investiție a rețelei electrice de distribuție;
- asigurarea transparenței în relațiile dintre operatorii sistemului de distribuție și autoritățile administrației publice locale;
- asigurarea protecției drepturilor și a intereselor potențialilor consumatori finali, reieșind din cerințele legilor, inclusiv prin informarea acestora în legătură cu măsurile ce trebuie de întreprins în cazul în care pentru racordarea instalațiilor de utilizare ale solicitanților este necesar de dezvoltat rețeaua electrică de distribuție.

În contextul celor expuse, autorii prezentei AIR consideră oportună aplicarea opțiunii a II-a, care presupune elaborarea și aprobarea Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

7. Consultarea

Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în redacție nouă urmează a fi aplicat în raport cu operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice și consumatori de energie electrică (potențiali și existenți).

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către ANRE a noului Regulament privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, Agenția a consultat Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței, titularii licențelor pentru distribuția energiei electrice (ÎCS „RED Union Fenosa” S.A., „RED Nord” SA, „RED Nord Vest” SA), Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Federația “CONDRUMAT”.

Au parvenit avize de la:

S.A. „RED Nord” nu are obiecții sau propuneri la documentul menționat. De asemenea Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova nu are careva propuneri.

Consiliul Concurenței – 7 propuneri, dintre care una a fost acceptată, două prevederi la care au fost prezentate obiecții au fost excluse din textul Regulamentului, iar altele 4 au fost reformulate și și date argumentări.

Exemplu:

Referitor la pct. 5 din proiectul Regulamentului, Consiliul Concurenței consideră necesară definirea sintagmei „participanți interesați” în conținutul proiectului, în vederea evitării confuziei la aplicarea acestei prevederi.

În prima redacție a proiectului, prevederea respectivă a fost preluată din art. 45, alin 3) al Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2017. După modificare – prevederile respective se regăsesc în pct. 7.

Conform pct. 6 din proiectul Regulamentului, înainte de a prezenta Agenției, OSD avizează planul de dezvoltare la operatorul sistemului de transport și la alți operatori ai sistemelor de distribuție învecinate electric. Astfel, în vederea neadmiterii lezării drepturilor operatorilor sistemului de distribuție, considerăm necesară argumentarea de către autor în Nota informativă a proiectului Regulamentului, necesitatea obligării operatorilor sistemului de distribuție de a aviza prealabil planul de dezvoltare la operatorul sistemului de transport și la alți operatori ai sistemelor de distribuție învecinate electric.

Se acceptă. *Obligația de avizare a planului a fost exclusă din proiect. Vezi pct. 7 al proiectului modificat.*

RED Union Fenosa S.A. - 17 dintre care:

2 nu au fost acceptate; 5 au fost reformulate în procesul de modificare a Regulamentului;

5 au fost parțial acceptate și 5 au fost acceptate.

Exemplu:

La pct.21 OSD consideră, că valoarea totală a investițiilor pentru construcția unor noi rețele sau porțiuni de rețele electrice de distribuție, care se va include în planul de dezvoltare, se stabilește de OSD în dependență de cererile de construcție a unor noi rețele sau porțiuni de rețele electrice de distribuție recepționate de la AAPL, dar nu va depăși 15% din valoarea totală a investițiilor conform planului de dezvoltare.

Nu se acceptă. *După discuțiile în cadrul ședinței de lucru, s-a ajuns la concluzia privind necesitatea reformulării acestor prevederi. În proiectul modificat, prevederile respective se regăsesc în pct. 27, și*

spre deosebire de propunerea inițială, la stabilirea valorii anuale a investițiilor pentru dezvoltare se va lua în considerație valoarea anuală a uzurii mijloacelor fixe, incluse în tariful de distribuție.

OSD consideră că punctele 15-19 privesc procedura de dezvoltare a Planului anual de dezvoltare a rețelelor electrice, nu celui pentru 3 ani. Bunăoară, dacă un AAPL prezintă cererea de extindere a rețelelor electrice un an mai târziu de data aprobării Planului de dezvoltare pentru 3 ani, această cerere nu are șansă să fie examinată în acel an, dat fiind că următorul Plan de dezvoltare va fi elaborat și dezvoltat peste 3 ani.

Se acceptă parțial.

În pct. 30 al proiectului modificat s-a descris situația în care proiectele sunt prezentate după aprobarea planului de dezvoltare, și s-au oferit soluții pentru situațiile respective.

La Pct.22

1. Sintagmele de - repartizare în mod egal - și - distribuție în mod egal - nu sunt clare. Nu este clar dacă termenul de egal înseamnă 50/50.
2. Care este criteriul de distribuție a fondurilor în mod proporțional? Numărul de consumatori, valoarea sarcinii, venitul actualizat, etc? .
3. În blocurile locative la et.1 sau la parter de obicei se proiectează spații comerciale, birouri etc. se propune ca valoarea totală a investiției să fie divizată în dependență de suprafață comercială și locativă. Cu scopul ca o parte din cheltuieli să revină investitorului.

Se acceptă parțial.

S-au făcut anumite precizări, care în proiectul modificat sunt reflectate în pct. 28 „Suma investițiilor planificate de OSD pentru **proiectele de dezvoltare din Categoria II**, se repartizează în mod egal între proiectele de **dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție** (aferele Categoriei II) din orașe și proiectele respective din sate (comune). La rândul lor, sumele prevăzute pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție (Categoria II) în orașe vor fi distribuite egal între proiectele de electrificare a sectoarelor destinate construcției de case individuale și a celor destinate alimentării cu energie electrică a blocurilor locative multietajate. În cazul epuizării listei de proiecte de dezvoltare în așteptare din sate/comune, sau din orașe, OSD poate utiliza toată suma stabilită conform pct. 27 pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție din orașe, și invers.”

Divizarea investiției pentru blocurile locative în părți destinate spațiilor comerciale și a celor pentru locuințe o considerăm inoportună, deoarece blocurile sunt realizate în baza unui proiect unic.

Totodată, pe pagina WEB oficială a Agenției (www.anre.md, la rubrica Transparența decizională / Consultări Publice) a fost amplasat proiectul Regulamentului menționat și Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare, astfel încât orice persoană interesată să poată accesa documentele respective pentru a prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv prin poșta electronică, la adresa electronică indicată pe site.

Toate obiecțiile și propunerile parvenite au fost examinate de către Agenție în cadrul ședințelor de lucru și au fost luate în considerație la îmbunătățirea proiectului Regulamentului în cauză.